

INDUSTRIJA PLASTIKE I GUME SRBIJE

Proizvodnja i spoljnotrgovinski bilans polimera

Podaci o domaćoj industriji polimera su dobijeni i preuzeti od Republičkog zavoda za statistiku Srbije. U narednim tabelama su predstavljene podaci koji se odnose na proizvodnju, uvoz i izvoz plastike i gume. Prvi deo pregleda se odnosi na registrovanu proizvodnju u Srbiji za period 2004-2006. godine. U tabeli 1 je dat prikaz industrijske proizvodnje odabranih hemijskih proizvoda u Srbiji, odnosno, proizvodnja plastičnih proizvoda prema nomenklaturi RZS u tabeli 2. U tabeli 3 je dat pregled domaće proizvodnje proizvoda na bazi kaučuka. Treba naglasiti da u narednim tabelama nije navedena proizvodnja proizvoda gde je registrovan samo jedan proizvođač, odnosno, takvi podaci nisu na raspolaganju, i u narednim tabelama su označeni sa "n.a".

TABELA 1. Proizvodnja hemijskih proizvoda u Srbiji za period 2004-2006. (u tonama)

Proizvod	2004	2005	2006
Polietylen visoke gustine – prah	12.119	10.743	n.a.
Polietylen niske gustine	56.858	52.398	57.241*
Polietylen visoke gustine – granulat	78.139	69.606	77.058
Polistiren ekspanzirajući	282	1.075	1.052
Poli(vinil-hlorid), granulat	721	426	n.a.
Alkidne smole	83	129	n.a.
Ostali poliestri, u primarnim oblicima	287	133	n.a.
Polipropilen	32.199	32.125	30.649*
Ostali polimeri propilena i drugih olefina, u primarnim oblicima	449	427	n.a.
Urea smole i tio-urea smole	6.247	1.912	n.a.
Fenolne smole	797	187	113
Poliuretani	2.795	2.640	2.634
Silikoni, u primarnim oblicima	19	18	n.a.
Industrijska nitroceluloza	1.261	1.431	n.a.
Ostale plastične mase, u primarnim oblicima	359	367	282
Lateks	1.214	562	n.a.
Ostali sintetički kaučuk	30.243	31.403	32.053*
Rajon	301	0	n.a.

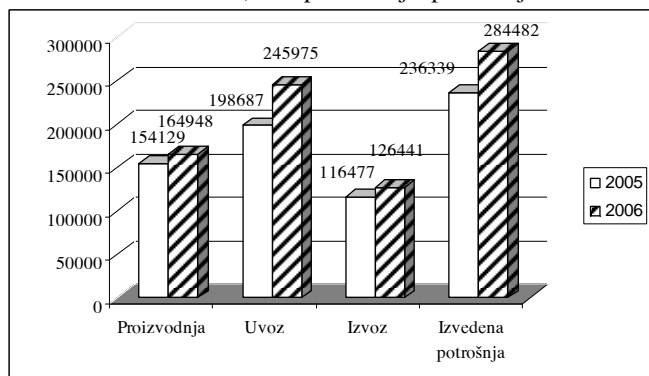
* Podaci proizvođača

Izvor: Republički zavod za statistiku Srbije/Proizvodnja industrijskih proizvoda

Ukupna domaća proizvodnja polietilena niske gustine (PE-LD) u HIP-Petrohemiji, Pančevo, polietilena visoke gustine (PE-HD) u HIP-Petrohemiji, Pančevo i polipropilena (PP) u Hipolu, Odžaci je u 2006. godini iznosila 164.948 tona, što predstavlja povećanje od 7% u

odnosu na 2005. godinu. Kao što je napomenuto, Republički zavod za statistiku Srbije ne dostavlja podatke o proizvodnji proizvoda koje proizvodi samo jedan proizvođač. Tako, zvanično nije na raspolaganju podatak o proizvodnji PE-LD-a, niti o proizvodnji PE-HD praha, ali je na raspolaganju podatak o proizvodnji granulata polietilena visoke gustine. Ovo iz razloga što se ne radi o jednom, nego o više, u ovom slučaju, na primer dva proizvođača, i to: HIP-Petrohemija i HIP-Panonijaplast, Crepaja, iako je HIP-Panonijaplast u sastavu HIP-Petrohemije, Pančevo.

Imajući u vidu ostvarenu proizvodnju poliolefina (polietilena i polipropilena), kao i ukupni realizovani uvoz plastičnih materijala (245.975 tona) i izvoz (126.441 tona), izvedena potrošnja svih plastičnih materijala je u Srbiji u 2006. godini iznosila 284.482 tone.

SLIKA 1. Izvedena potrošnja plastičnih materijala u Srbiji za period 2005-2006. godine

U 2006. godini se uvoz plastičnih materijala povećao za 23,8%, a izvoz za 8,5%.

Izvedena potrošnja plastičnih materijala je sledeća: polietilen niske gustine – 44.608 tona; polietilen visoke gustine – 37.718 tona; EVA kopolimeri – 164 tone; ostali polietileni (linearni) – 3.780 tona; ekspanzirajući polistiren – 13.502 tone; polistiren – 9.041 tona; SAN – 109 tona; ABS – 1.456 tona; ostali polimeri stirena – 563 tone; PVC bez aditiva – 42.645 tona; PVC, neplastifikovan – 1.424 tone; PVC, plastifikovan – 2.409 tona; kopolimeri vinil-hlorida – 203 tone; PTFE – 6 tona; ostali fluoropolimeri – 4 tone; POM – 59 tona; ostali polietri – 4.937 tona; epoksidne smole – 734 tone; polikarbonat – 506 tona; PET – 46.895 tona; polipropilen – 33.429 tona; kopolimeri PP-a – 8.583 tone; ostali poliolefini – 167 tona; PMMA – 55 tona; akrilni polimeri – 6.263 tone; poliamidi – 1.219 tona; polimeri vinil-acetata – 8.325 tona; EVOH – 55 tona; polimeri vinilestera – 1.139 tona, itd.

TABELA 2. Proizvodnja plastičnih proizvoda u Srbiji za period 2004-2006. (u tonama)

Proizvod	2004	2005	2006
Monofilamenti debljine preko 1 mm, od polietilena	635	1.931	992
Profili od PVC-a*	23	4	n.a.
Cevi i creva od polietilena	5.937	7.859	8.275
Cevi i creva od polipropilena	1.399	2.466	2.899
Cevi i creva od PVC-a	8.317	9.090	11.422
Cevi i creva od ostalih plastičnih masa	74	174	713
Ostale cevi, creva i pribor za njih, od plast. masa	1.247	1.245	1.628
Veštačke mase od PVC-a krute, plastificirane	628	629	n.a.
Veštačke mase od PVC-a savitljive, plastificirane	45	36	n.a.
Folije od polietilena	2.519	3.848	757
Ploče, listovi, filmovi i trake od polietilena	133	166	242
Folije od polipropilena	3.829	4.894	2.676
Ploče, listovi, filmovi i trake od polipropilena	851	398	485
Ploče, listovi, filmovi i trake od polistirena	265	290	397
Ploče, listovi, filmovi i trake od PVC-a	0	-	n.a.
Ploče, listovi, filmovi, folije i trake od ostalih plastičnih masa	165	125	75
Ploče, listovi, filmovi, folije i trake od ost. pl. masa, ćelijaste strukture	295	418	n.a.
Ploče, listovi, filmovi, folije i trake od ost. pl. masa, nećelijaste strukture	846	789	967
Vreće od polietilena	753	561	581
Kese od polietilena	1.418	1.368	1.980
Vreće i kese, od ostalih plastičnih masa	2.443	2.055	1.765
Kutije, sanduci, gajbe i slični proizvodi, od plastičnih masa	2.255	2.556	2.855
Baloni, flaše i slični proizvodi od plastičnih masa do 2 l	13.212	15.094	13.560
Baloni, flaše i slični proizvodi od plastičnih masa preko 2 l	439	3.782	4.529
Poklopci i zatvarači za boce od plastičnih masa	310	309	286
Bačve, burad i ostala ambalaža za transport od plast. masa	961	696	970
Ostala ambalaža od plastičnih masa	7.831	8.458	7.599
Obloge za podove, zidove i tavanice u rolnama (osim linoleuma)	32.350	40.183	n.a.
Obloge za podove, zidove i tavanice u pločama (osim linoleuma)	84	6	n.a.
Kade, tuš-kade i lavaboi od plastičnih masa	77	306	n.a.
Klozetske daske, poklopci i vodokotlići od plastičnih masa	230	233	182
Ostali sanitarni proizvodi od plastičnih masa	220	158	168
Prozori i okviri za prozore od plastičnih masa	435	640	1.219
Krovne ploče i ostale konstrukcije od plastičnih masa	1	-	n.a.
Ostali proizvodi za građevinarstvo od plastičnih masa	1.878	789	1.018
Montažni objekti od plastičnih masa	200	106	n.a.
Odeća i pribor za odeću (uključujući rukavice) od plastičnih masa	264	238	97
Samolepljive ploče, listovi, folije i trake u rolnama, ravne	37	3	n.a.
Ostale samolepljive ploče, listovi, folije u rolnama, ravne	5	6	n.a.
Stolnjaci od plastičnih masa	0	0	n.a.
Posude za čuvanje hrane od plastičnih masa	50	97	n.a.
Stono i ostalo kuhinjsko posuđe i pribor od plastičnih masa	686	672	n.a.
Ostali predmeti za domaćinstvo i toaletni proizvodi	720	553	426
Elektroizolacioni pribor i delovi od plastičnih masa	62	40	n.a.
Kancelarijski i školski pribor od plastičnih masa	14	18	n.a.
Delovi i pribor za električne aparate	20	6	n.a.
Delovi i pribor za kopnena vozila od plastičnih masa	113	76	49
Delovi za optičke, merne i slične instrumente i aparate	9	8	n.a.
Delovi za ostale uređaje i aparate od plastičnih masa	311	355	408
Delovi za obuču od plastičnih masa	516	442	n.a.

Izvor: Republički zavod za statistiku Srbije/Proizvodnja industrijskih proizvoda

* U vezi proizvodnje PVC-profila, u 2005. godini je prema Republičkom zavodu za statistiku Srbije zabeležena proizvodnja od 4 tone, a za 2006. godinu podatak nije dostupan, jer se radi o proizvodnji samo jednog proizvođača. Međutim, u Srbiji sada postoje najmanje tri proizvođača PVC-profila, i to: Vujić – Valjevo, Peštan – Arandelovac i Roloplast – Kovačica. Njihovi ukupni instalisani kapaciteti iznose oko 11.000 tona godišnje, a stepen iskorišćenja kapaciteta iznosi oko 20%.

TABELA 3. Proizvodnja proizvoda na bazi kaučuka u Srbiji za period 2004-2006. (u tonama)

Proizvod	2004	2005	2006
Spoljne pneumatske gume za putničke automobile	42.633	47.448	45.737
Spoljne gume za motocikle i mopede	123	166	n.a.
Spoljne gume za bicikle	303	179	n.a.

Nastavak table 3.			
Spoljne gume za autobuse	2.068	1.002	n.a.
Spoljne gume za kamione	4.226	2.825	3.971
Spoljne gume za motokultivatore i priključke poljoprivrednih mašina	1.340	721	371
Spoljne gume za mašine za rad u poljoprivredi i šumarstvu	12.509	18.861	20.736
Spoljne gume za građevinsku mehanizaciju	1.719	1.709	1.069
Spoljne gume za industrijska vozila	120	89	4
Spoljne gume za ostala vozila	1.084	1.194	768
Pune gume i gume sa vazдушnim komorama	25	16	n.a.
Unutrašnje gume za putničke automobile	512	396	382
Unutrašnje gume za motocikle i mopede	251	411	293
Unutrašnje gume za bicikle	758	352	483
Ostale unutrašnje gume	1.179	777	583
Zamenjivi štitnici od gume	23	30	21
Profilisane trake sa šarama za protektiranje guma	257	296	n.a.
Protektirane pneumatske gume	39	50	n.a.
Regenerisana guma u primarnim oblicima (prah, granulat, regenerat)	7	6	n.a.
Regenerisana guma u obliku ploča, listova ili traka	682	640	n.a.
Nevulkanizovane gumene smese sa dodatkom čađi	21	5	n.a.
Nevulkanizovana guma u svim oblicima i proizvodi od nje	987	816	973
Ploče, trake i listovi od vulkanizovane gume	216	141	159
Profili i šipke od vulkanizovane gume	1.451	1.362	970
Cevi i creva celogumeni, neojačani	47	38	37
Cevi i creva ojačani tekstilom ili drugim materijalom	889	854	528
Gumene cevi i creva sa priborom (dodacima)	640	644	699
Trake i kaiševi za transportne i transmisionne svrhe	4.382	4.429	4.006
Gumirane tekstilne tkanine, osim kord tkanina	33	31	n.a.
Ostali higijenski i farmaceutski proizvodi od vulkanizovane gume	513	614	n.a.
Pokrivači za pod, prostirke i oтираči od vulkanizovane gume	331	366	347
Gumene zaptivke (celogumene i ojačane)	365	439	472
Radijalni zaptivači za osovine (semerinzi)	1	2	1
Gumene obloge valjaka, posuda i točkova	178	257	137
Tvrda guma i proizvodi od tvrde gume	20	10	n.a.
Ostali proizvodi od vulkanizovane gume	988	1.042	

Izvor: Republički zavod za statistiku Srbije/Proizvodnja industrijskih proizvoda

U narednim tabelama su dati podaci o izvozu i uvozu koji se odnose na industriju polimera. Primenjena je nomenklatura i terminologija koju je koristio Republički zavod za statistiku Srbije. Spoljnotrgovinski podaci za bazne polimere su dati u tabeli 4, uz proširene podatke o najvećim partnerima u izvozu/uvozu kod nekih karakterističnih baznih materijala.

TABELA 4. Izvoz i uvoz polimera za Srbiju za period 2005-2006. (u tonama i 000 USD)

Proizvod	2005.		2006.			
	Izvoz (tone)	Uvoz (tone)	Izvoz (tone)	Izvoz (000 USD)	Uvoz (tone)	Uvoz (000 USD)
Polietilen specifične gustine manje od 0,94	39.696	29.224	45.684	59.364	33.051	51.639
Prvih 6 zemalja po veličini izvoza:						
• Italija			15.606	20.613	1.048	1.526
• Mađarska			9.714	12.318	751	1.106
• Grčka			5.557	6.823	1	2
• Rumunija			3.584	4.818	1.757	2.314
• Bosna i Hercegovina			2.482	3.379	1	0
• Hrvatska			2.057	2.765	9.437	13.262
Polietilen specifične gustine 0,94 ili veće	55.423	16.253	62.174	80.733	22.834	34.046
Prvih 10 zemalja po veličini izvoza:						
• Italija			13.385	17.569	919	1.266
• Grčka			10.315	12.419	21	39
• Rumunija			6.138	8.324	559	874
• Bugarska			5.978	7.939	78	69
• Mađarska			4.729	6.279	4.628	6.838
• Bosna i Hercegovina			3.962	5.359	23	35
• Poljska			4.184	5.327	194	276
• Republika Makedonija			3.780	4.930	0	0
• Slovenija			3.352	4.537	299	363
• Hrvatska			1.643	2.208	0	0
Kopolimeri etilen/vinil-acetata	0	190	0	0	164	413
Polimeri etilena u primarnim oblicima, ostali	1	2.349	5	8	3.785	6.881
Polistirol za ekspaniranje	26	12.017	297	272	13.799	24.222

Nastavak tabele 4.						
Polistirol, ostali	38	6.922	76	116	9.117	13.574
Prve 4 zemlje po veličini uvoza :						
• Nemačka			0	0	3.007	4.319
• Hrvatska			0	1	1.611	2.401
• Belgija			0	0	1.512	2.297
• Evropska Monetarna Unija			0	0	762	1.076
Kopolimeri stiroil-akrilonitrila (SAN)	0	75	0	1	109	185
Kopolimeri ABS	12	1.164	8	19	1.464	2.841
Polimeri stirola, ostali	1	506	7	19	570	695
Polivinil hlorid nepomešan sa drugim materijama	137	33.472	47	66	42.692	47.674
Prvih 6 zemalja po veličini uvoza :						
• Rumunija			0	0	11.991	12.447
• Nemačka			0	0	9.188	10.762
• Francuska			0	0	8.767	10.329
• Mađarska			0	0	5.484	5.669
• Švedska			0	0	3.853	4.612
• Belgija			0	0	2.200	2.504
Polivinil hlorid ostali, neplastifikovan	156	707	35	38	1.459	1.419
Polivinil hlorid ostali, plastifikovan	32	2.526	322	373	2.731	3.499
Kopolimeri vinilhlorida – vinilacetata	0	2	-	-	-	-
Kopolimeri vinilhlorida, ostali	1	124	3	16	206	440
Polimeri viniliden hlorida	22	0	122	159	20	6
Politetrafluoroetilen	0	5	0	0	6	85
Fluoro-polimeri, ostali	0	1	0	0	4	71
Polimeri vinilhlorida, ostali	25	3	270	15	7	43
Poliacetali	1	100	2	6	61	158
Polietri, ostali	4	5.147	9	26	4.946	10.790
Epoksidne smole	0	614	21	150	755	2.998
Polikarbonati	6	562	6	30	512	1.867
Alkidne smole	140	3.049	658	760	3.495	4.626
Polietilentereftalat	70	38.435	612	496	47.507	63.773
Prvih 6 zemalja po veličini uvoza :						
• Kina			0	0	29.191	39.743
• Koreja			0	0	8.174	10.403
• Grčka			0	0	3.439	4.979
• Indija			0	0	2.416	3.048
• Holandija			0	0	2.012	2.491
• Malezija			0	0	638	810
Poliestri, nezasićeni ostali	96	1.397	133	276	1.535	3.344
Poliestri u primarnim oblicima, nn	14	1.007	40	83	1.500	4.967
Polipropilen	13.322	11.409	10.484	14.497	13.264	17.362
Prvih 5 zemalja po veličini izvoza :						
• Slovenija			3.106	4.468	97	162
• Italija			1.889	2.357	612	743
• Bosna i Hercegovina			1.510	2.282	0	0
• Hrvatska			1.409	2.037	9	5
• Republika Makedonija			1.216	1.749	0	0
Poliizobutilen	1	93	0	0	91	256
Kopolimeri propilena	26	6.662	83	108	8.666	12.600
Olefini, ostali	10	212	1	3	168	601
Polimetilmetakrilat	0	55	1	21	56	252
Akrilni polimeri, ostali	203	5.786	172	311	6.435	10.711
Poliamid 6, 11, 12, 6.6, 6.9, 6.10, 6.12	54	490	5	30	993	3.307
Poliamidi, ostali	2	320	7	20	238	752
Urea smole, tiourea smole	196	2.444	61	36	2.366	1.433
Melaminske smole	1	264	1	4	267	720
Amino smole, ostale	0	100	0	1	405	1.070
Fenolne smole	9	1.801	31	39	2.892	3.190
Poliuretani	33	1.674	68	270	2.461	7.680
Celulozni acetati, neplastifikovani	0	0	-	-	-	-
Celulozni acetati, plastifikovani	0	1	0	0	3	14
Nitrati celuloze (uključujući koloidne)	1.477	56	1.640	4.372	100	289
Karboksimetil celuloza i njene soli	136	1.552	594	725	1.621	2.055
Celulozni etri, ostali	39	589	22	181	891	7.030
Derivati celuloze, ostali, nn	13	31	25	97	59	323
Polimeri vinilacetata	48	7.240	69	120	8.394	10.528
Polivinil alkohol, sa i bez nehidratisanih acetatnih grupa	0	37	0	0	55	112

Nastavak tabele 4.						
Polimeri vinilestera ostali, ostali vinilpolimeri	4	348	3	46	1.142	3.397
Silikoni u primarnim oblicima	3	367	8	60	540	2.850
Otpaci i slično od polimera etilena	1.024	201	588	239	392	174
Otpaci i slično od polimera stirola	5	49	56	46	21	15
Otpaci i slično od polimera vinilhlorida	6	579	0	0	843	353
Otpaci i slično od plastičnih masa, ostali	3.964	463	1.970	1.169	655	328

Izvor: Republički zavod za statistiku Srbije/Baza statistike spoljne trgovine

Iz Srbije je u 2006. godini izvezeno plastičnih materijala u vrednosti od 165.524.000 USD, a uvezeno u vrednosti od 370.138.000 USD, čime je ostvaren devizni deficit od 204.614.000 USD. Kod polietilena niske gustine je ostvaren suficit od oko 7,7 miliona USD, a kod polietilena visoke gustine od oko 46,7 miliona USD. Kod polipropilena je zabeležen deficit od oko 2,9 miliona USD kod homopolimera i čak 12,6 miliona USD kod PP kopolimera. Kod svih ostalih polimera je, naravno, zabeležen deficit, s obzirom da u Srbiji ne postoji značajnija proizvodnja ostalih plastičnih materijala (osim poliolefina), već se potrebe tržišta podmiruju iz uvoza. Vrednosno posmatrano, najveća devizna sredstva su utrošena za uvoz PET-a (63,8 miliona USD) i PVC-a (47,7 miliona USD), a potom slede ekspanzirajući polistiren (24,2 miliona USD), ostali polistireni (13,5 miliona USD) i akrilni polimeri (oko 11 miliona USD).

Pregled u tabeli 5 se odnosi na izvoz i uvoz pojedinih plastičnih proizvoda koje prati RZS, a u tabeli 6 su dati podaci o izvozu i uvozu ključnih proizvoda na bazi kaučuka. Svi podaci se odnose na registrovan izvoz i uvoz u Srbiji za 2006. godinu.

TABELA 5. Izvoz i uvoz plastičnih proizvoda za Srbiju za period 2005-2006. (u tonama)

Proizvod	2005.		2006.			
	Izvoz (tone)	Uvoz (tone)	Izvoz (tone)	Izvoz (000 USD)	Uvoz (tone)	Uvoz (000 USD)
Cevi i creva od polimera etilena, kruti	1.291	1.541	1.829	4.057	1.917	5.437
Cevi i creva od polimera propilena, kruti	377	408	528	1.208	495	1.526
Cevi i creva od polimera vinilhlorida, kruti	3.705	541	3.712	5.393	747	1.418
Cevi i creva od ostalih plastičnih masa, kruti	408	112	90	236	90	618
Fleksibilne cevi, creva (pritisak 27,6 MPa i veći)	36	211	73	365	92	519
Cevi ostale, neojačane, nekombinovane, bez pribora	399	676	531	5.735	1.278	6.325
Cevi, creva neojačana, nekombinovana, sa priborom	5	97	3	15	85	320
Cevi i creva, ostala	29	279	36	137	470	2.639
Pribor za cevi i creva od plastičnih masa	974	445	1.162	4.604	503	4.630
Samolepljive ploče i slično u rolnama, širine do 20 cm	44	2.140	124	751	2.793	14.194
Ploče ostale i slično od polimera etilena	1.057	6.846	2.337	6.199	8.728	19.822
Ploče ostale i slično od polimera propilena	1.819	4.757	1.920	4.065	6.354	20.702
Ploče ostale i slično od polimera stirola	14	375	56	138	467	2.141
Ploče ostale od polimera vinilhlorida	191	1.866	200	617	2.388	8.034
Ploče ostale i slično od akrilnih polimera	88	325	116	705	364	1.435
Ploče ostale i slično od polikarbonata i dr.	195	1.422	320	1.956	1.820	7.273
Ploče ostale i slično od regenerisane celuloze	2	43	1	9	28	210
Ploče ostale i slično od celuloznog acetata	0	11	1	4	13	41
Ploče ostale i slično od ostale celuloze, derivata	0	2	0	2	1	7
Ploče ostale i slično od polivinil butirala	0	28	0	0	22	224
Ploče ostale i slično od poliamida	0	67	8	25	144	827
Ploče ostale i slično od aminosmola	0	0	16	29	0	1
Ploče ostale i slično od fenolnih smola	0	8	32	68	8	72
Ploče ostale i slično od ostalih plastičnih masa	46	282	142	768	451	2.183
Ploče ostale i slično od ko-polimera stirola	556	834	1.747	4.768	646	2.074
Ploče ostale i slično od ko-polimera vinilhlorida	8	119	239	679	330	1.136
Ploče ostale i slično od poliuretana	1.171	1.282	1.331	4.253	1.527	5.364
Ploče ostale i slično od regenerisane celuloze	12	158	51	87	190	751
Ploče ostale i slično od plastičnih masa ćelijaste strukture	178	684	316	903	943	3.946
Ploče ostale i slično od plastičnih masa, ostalo	932	3.381	1.516	6.629	4.142	15.516
Monofilamenti od polimera etilena	4	17	2	15	23	119
Monofilamenti od polimera vinilhlorida	96	6.121	196	649	8.100	20.741
Monofilamenti od ostalih plastičnih masa	14	768	58	262	960	4.149

Izvor: Republički zavod za statistiku Srbije/Baza statistike spoljne trgovine

Iz tabele 5 se vidi da je iz Srbije u 2006. godini izvezeno 18.693 tone polufabrikata na bazi plastičnih materijala, odnosno, cevi, creva, ploča i monofilamenata, dok je realizovan uvoz istih u količini od 46.119 tona. Vrednost izvoza je 55,3 miliona USD, a vrednost uvoza je 154,4 miliona USD, čime je zabeležen devizni deficit od oko 99 miliona USD. Najveći devizni deficit je zabeležen kod PVC monofilamenata (20 miliona USD, odnosno, 7.904 tone), folija i ploča od polipropilena (16,6 miliona USD, odnosno, 4.434 tone), folija i ploča od polietilena (13,6 miliona USD,

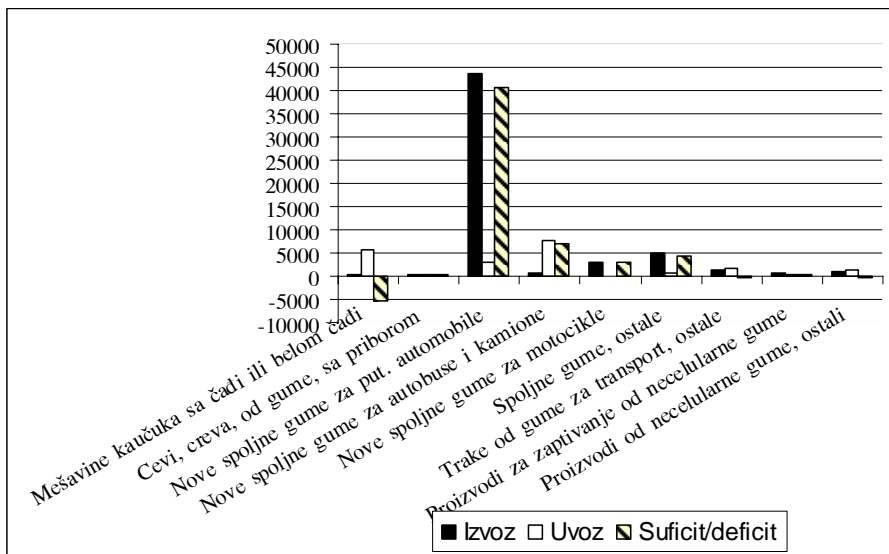
odnosno, 6.391 tona) i samolepljivih ploča i sl. u rolnama širine do 20 cm (13,4 miliona USD, odnosno, 2.669 tona). Takođe, veliki devizni deficiti su realizovani i kod ploča i folija od ostalih plastičnih materijala, ploča i folija od PVC-a, ploča na bazi polikarbonata, monofilamenata od ostalih plastičnih masa (osim PVC-a i polietilena), ploča i folija ćelijaste strukture, cevi i creva (ostalih) i krutih cevi i creva na bazi polietilena. Devizni suficit je realizovan kod krutih PVC cevi i profila (oko 4 miliona USD, odnosno, 2.965 tona) i folija i ploča na bazi polistirena (2,7 miliona USD, odnosno, 1.101 tona).

U pogledu plasmana gotovih plastičnih proizvoda, pokrivači podova, tapete i sl. od plastičnih masa se najviše izvoze u Rusku federaciju (23.666 tona u vrednosti od 46,8 miliona USD) i Ukrajinu (20.334 tone u vrednosti od 44,9 miliona USD), a potom slede Bugarska, Moldavija, Rumunija, Slovačka, Poljska, i sl. Količine uvoza ovih proizvoda su minorne, jer se npr. najveći uvoz realizuje iz Francuske, sa vrednošću od samo 684.000 USD (282 tone). Plastične vreće i kese se najviše izvoze u Bosnu i Hercegovinu (995 tona u vrednosti od 2,2 miliona USD) i Rusku federaciju (samo 80 tona, ali u vrednosti od 1 miliona USD), a potom vrednosno posmatrano slede Švedska, Nemačka, Poljska, itd. Proizvodi za transport i pakovanje robe od plastičnih materijala, odnosno, primarna i sekundarna ambalaža se u 2006. godini najviše izvozila u Bosnu i Hercegovinu (2.549 tona u vrednosti od 5,5 miliona USD), Republiku Makedoniju (997 tona u vrednosti od 2,4 miliona USD), Hrvatsku (938 tona u vrednosti od skoro 2,1 milion USD) i Austriju (728 tona u vrednosti od 1,3 miliona USD). U isto vreme, najveći uvoz plastične ambalaže je ostvaren iz Italije (1.980 tona u vrednosti od 6,8 miliona USD), Hrvatske (1.874 tone u vrednosti od 4,8 miliona USD) i Mađarske (1.042 tone u vrednosti od oko 4 miliona USD).

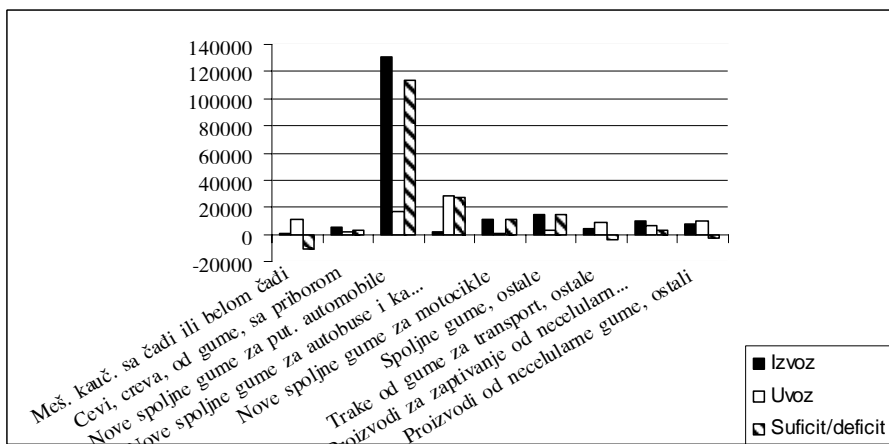
TABELA 6. Izvoz i uvoz proizvoda od kaučuka za Srbiju za period 2005-2006. (u tonama)

Proizvod	2005.		2006.			
	Izvoz	Uvoz	Izvoz (tone)	Izvoz (000 USD)	Uvoz (tone)	Uvoz (000 USD)
Mešavine kaučuka sa čadi ili belom čadi	41	6.201	350	165	5.746	11.030
Rastvori, disperzije mešavina kaučuka	0	471	0	1	62	77
Mešavine kaučuka, ostale	78	729	114	233	722	1.529
Profilisane trake sa šarama od ne vulkanizovanog kaučuka	63	266	20	57	438	1.718
Oblici ostali, od ne vulkanizovanog kaučuka	31	21	17	44	20	268
Niti i kord od vulkanizovanog kaučuka	0	36	0	5	45	235
Ploče i slično od celularne gume (sem tvrde)	8	309	12	92	212	1.497
Ploče i slično od ne celularne gume (sem tvrde)	1.305	984	1.366	5.458	1.094	5.347
Cevi, creva, od gume, neojačani, bez pribora	88	100	112	645	148	736
Cevi, creva, od gume, ojačane metalom, bez pribora	444	89	338	1.143	104	661
Cevi, creva, od gume, ojačane tekstilom, bez pribora	93	76	47	576	74	697
Cevi, creva, od gume, ojačane ostalim materijalima, bez pribora	25	47	20	103	46	442
Cevi, creva, od gume, sa priborom	440	152	471	5.185	273	1.654
Nove spoljne gume za putničke automobile	42.960	2.624	43.561	131.069	2.897	17.009
Nove spoljne gume za autobuse i kamione	382	7.002	599	2.114	7.707	28.856
Nove spoljne gume za avione	0	4	0	13	2	75
Nove spoljne gume za motocikle	2.052	53	3.157	11.491	34	253
Nove spoljne gume za bicikle	167	281	265	656	246	642
Spoljne gume, ostale, sa strelastom ili sličnom šarom	15.257	1.559	14.060	34.964	1.275	3.999
Spoljne gume, ostale	2.625	409	5.096	14.686	762	2.685
Unutrašnje gume za automobile	251	35	303	780	11	21
Unutrašnje gume za kamione i autobuse	71	209	107	364	341	201
Unutrašnje gume za bicikle	672	188	611	2.823	130	343
Unutrašnje gume, ostale	391	326	499	2.104	217	426
Protektirane gume	0	112	25	55	218	543
Upotrebljavane spoljne gume	4	1.070	1.613	506	1.015	296
Gume pune, za pumpanje, izmenjivi protektori	30	200	8	37	147	397
Prezervativi			19	2.065	65	3.313
Higijenski i farmaceutski proizvodi od gume (sem tvrde), ostali	51	46	80	610	38	819
Trake od gume za transport trapezastog poprečnog preseka	4	140	4	54	192	2.658
Trake od gume za transport, ostale	1.182	1.278	1.395	4.450	1.781	8.758
Tvrda guma u svim oblicima, proizvodi	5	69	48	225	41	242
Proizvodi od celularne gume (sem tvrde), nn	43	30	16	85	33	301
Pokrivači poda od ne celularne gume (sem tvrde)	7	392	11	43	651	863
Gume za brisanje od ne celularne gume	5	51	5	26	55	229
Proizvodi za zaptivanje od ne celularne gume	650	379	787	9.500	500	5.965
Odbojnici za brodove od ne celularne gume	117	27	49	96	6	34
Proizvodi za naduvavanje od ne celularne gume, ostali	1	80	8	50	83	630
Proizvodi od ne celularne gume, ostali	796	1.083	988	7.646	1.339	9.853

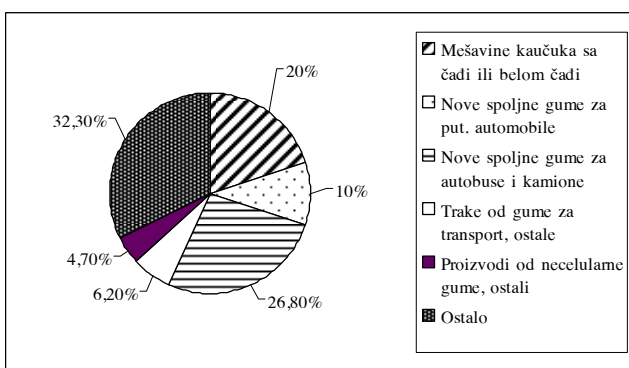
Izvor: Republički zavod za statistiku Srbije/Baza statistike spoljne trgovine

SLIKA 2. Spoljnotrgovinski bilans proizvoda od gume u 2006. (u tonama)

SLIKA 3. Spoljnotrgovinski bilans proizvoda od gume u 2006. (u 000 USD)

SLIKA 4. Struktura uvoza u Srbiju proizvoda od gume u 2006. (%)

U proizvodnji proizvoda na bazi kaučuka u 2006. godini je dominirala proizvodnja spoljnih pneumatskih guma za putničke automobile (45.737 tona), a potom slede spoljne gume za mašine za rad u poljoprivredi i šumarstvu (20.736 tona). U pogledu spoljnotrgovinske razmene, u 2006. godini je uvezeno 28.770 tona kaučuka i proizvoda na bazi gume, ukupne vrednosti od 115,3 miliona USD. U isto vreme je iz Srbije izvezeno 76.181 tona proizvoda, sa ukupnom vrednošću od 240,2 miliona

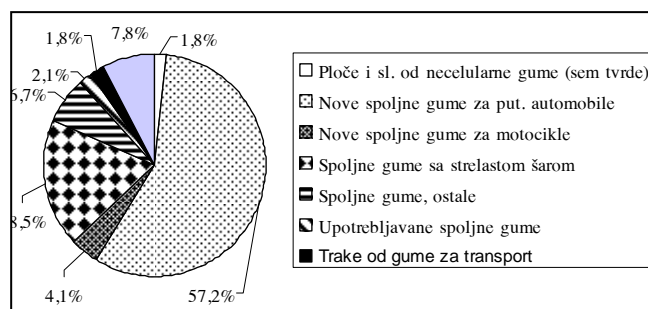
USD. Na taj način je ostvaren devizni suficit od 124,9 miliona USD, a višak izvoza nad uvozom količinski posmatrano je iznosio 47.411 tona, što je za 9,8% veće nego u 2005. godini.

Posmatrano po proizvodima, najveći devizni deficit (višak uvoza nad izvozom) je zabeležen kod novih spoljnih guma za autobuse i kamione (deficit od 26,7 miliona USD), mešavina kaučuka sa čađi ili belom čađi (deficit od 10,9 miliona USD), traka od gume za transport (deficit od 4,3 miliona USD) i proizvoda od neceularne gume (deficit od 2,2 miliona USD).

Najveći devizni suficit (višak izvoza nad uvozom) je realizovan kod novih spoljnih guma za putničke automobile (114 miliona USD, odnosno, 40.664 tona), a

potom slede spoljne gume, ostale, sa strelastom ili sl. šarom (suficit od 31 milion USD), spoljne gume, ostale (suficit od 12 miliona USD), nove spoljne gume za motocikle (suficit od 11,2 miliona USD), proizvodi za zaptivanje od neceularne gume (suficit od 3,5 miliona USD) i cevi, creva od gume sa priborom (suficit od 3,5 miliona USD). Nove spoljne gume za putničke automobile se najviše izvoze u Veliku Britaniju (12.057 tona), Nemačku (9.090 tona) i Francusku (8.931 tona). Spoljne gume sa strelastom šarom se izvoze na prvom mestu u SAD (2.981 tona), Češku Republiku (2.333 tona) i Tursku (2.139 tona).

Trake od gume za transport se najviše uvoze iz Poljske (1.198 tona, sa vrednošću uvoza od 351.000 USD) i Evropske Monetarne Unije (171 tona), a izvoze u SAD (602 tona), Nemačku (210 tona), Bosnu i Hercegovinu (128 tona), Francusku (116 tona), Italiju, Japan, Bugarsku, Kanadu i Mađarsku. Sa aspekta mešavina kaučuka sa čađi ili belom čađi, najveći uvoz se realizuje iz Poljske (2.861 tona, vrednosti od 5,5 miliona USD), a potom slede Italija (597 tona), Šri Lanka (653 tona), Bugarska, Grčka, itd.

SLIKA 5. Struktura izvoza iz Srbije proizvoda od gume u 2006. (%)

Aleksandra Mihajlović